

Velja po pošti: —
za celo leto naprej .. K 36.—
za en mesec .. „ 3.—
za Nemčijo celoletno .. „ 40.—
za ostalo inozemstvo .. „ 48.—
V Ljubljani na dom: —
za celo leto naprej .. K 32.—
za en mesec .. „ 2-70
V upravi prejema mesečno .. 2-50
Sobotna izdaja: —
za celo leto .. „ K 8.—
za Nemčijo celoletno .. „ 10.—
za ostalo inozemstvo .. „ 13.—

SLOVENEK

Inserati: —
Enostolpna petstvarsta (72 mm
široka in 3 mm visoka ali sjo
prostor)
za enkrat .. „ po 80 v
za dva- in večkrat .. „ 40 „
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano: —
Enostolpna petstvarsta K 1.—
Izhaja vsak dan izvenredno
nedeje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vrniti red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrnjeni pismi se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-her. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

ko ali drugače skleniti. Ako se je odločil v teh okoliščinah zato, kar zmagovalec hoče, to je, da pripade kot en del k njegovi državi, potem prav ni kaj ugovarjati, mirovna pogodba je pravilno rkljenje in drži. — Mogoč je pa tudi drugič ta slučaj, da je vojska pravična in zmagala popolna, pa vendar zmagovalec ne sme siliti nasprotnika, da se odpove svoji prestosti in postane del njegove države. To je tedaj pravično, kadar zmagovalec doseže vojskin cilj brez te radikalne zahteve. Ako bi zmagovalec šel predaleč, so drugi narodi opravičeni temu krivično stiskanemu pritisku na pomoč in ga oprostijo tuje sužnosti. Ta vojska bi bila tudi po Biederlacku pravična in v skladu s krščanskim pravom.

Zdaj pa postavimo tale slučaj. Zatiran narod v lastni državi ne more ustavnim potom doseči svojih opravičenih zahtev. Kaj naj stori? Po Biederlacku bi sicer take razmere ne smele nastopiti, pa če vendarle nastopijo, ni druge pomoči kot potpeti. Narod ne sme iskati zunaj države pomoči, tako vsi govore in pišejo, dasi ni resnično. Ako načelo posredovanja velja, potem sme zatirani narod iskati pomoči tudi zunaj lastne države, in to ali pri pežu, ali pri kakem zato ustanovljenem razsodišču, ali pri kakem prijateljskem narodu. — Način tega posredovanja pa ni samo vojska, ampak so prej vsi drugi mirni pripomočki. Zato ne sprevidim, zakaj bi ne bilo v takem slučaju dovoljeno narodne zahteve, katerih ni moč doma poravnati, na kakli svetovni konferenci postaviti v pretres in iskati pota in načina povoljne rešitve. Če ministri in listi in parlamentarci gospodujejo stranke temu ugovarjajo, zato še princip ni ob veljavo. Sicer je pa to tako naravno, da prav isti ljudje, ki to, kar teoretično zmetavajo, v življenju rabijo. Najnovejši zgled nam je Ukrajina. Min. Czernin je nastopil s tem aksiomom. Neumešavanja pri mirovni konferenci in vse nemško in madžarsko časopisje je ploskalo, da je prav tako. In glej! Komaj je mir z Ukrajino sklenjen, že upijejo prav tisti ljudje, da treba Ukrajino podpirati v boju proti boljševikom tudi z vojno silo. Vlada je že tudi izjavila, da še demobilizacija na vzhodu ni mogoča, ker razmere še niso urejene; pač pa bodo izpustili 400.000 ukrajinskih vojni ujetnikov in sicer oboroženih z uplenjenim ruskim orožjem na pomoč Ukrajini.

To je vse prav po »principu posredovanja in pa v skladu z načelom neumešavanja«.

Kaj torej naj rečemo o Biederlackovem članku? Odgovor je ta: Učeni gospod profesor je v tem članku navadne razloge za tezo »upor proti postavni oblasti ni dovoljen« lepo razvrstil in dokazal, da podložniki posamezniki ali v množicah ne smejo svoje nevolje proti postavni oblasti

kazati z uporom. V tem smo edini.

Dalje skuša Biederlack veljavo dokazati raztegniti na posamezne kronovine v državi. To opravi prav na kratko in manj jasno. Res ne morejo posamezne kronovine pravice samoodločbe izvrševati v tej najvišji meri, da se kar proglasijo za samostojne, vendar se spori med kronovinami in osrednjo oblastjo drugače razvijajo, kakor navadnimi podložniki. Ako doseže kronovina veliko avtonomijo, kakršno mislijo dati Galiciji, potem se taka avtonomija loči le po imenu od ogrske samostalnosti. Taka kronovina je sicer še v državi, pa ima vendar pravico samoodločbe v prav visoki meri.

Nazadnje preide Biederlack na narode in jih postavlja v nasprotje z državo. Državo visoko povzdiguje in jo ceni za nekaj vzvišenege. Sicer pravi, da ne misli s Hegelom, da je država »pričujoče božanstvo«, vendar je nositelj božje oblasti. To mora vsakdo priznati, tudi cel narod in staviti državo nad narodnost.

To priznavamo tudi mi, dokler država pravično ravna s svojimi narodi. Da bi posamezni narodi izgubili vsako pravico o svoji usodi govoriti in odločevati, bo težko kdo mogel zagovarjati. Tudi profesor Biederlack svojo tezo proti koncu nekoliko omili ko pravi: so nach darf niemand für das Selbstbestimmungsrecht der Völker, so wie es jetzt von sozialdemokratischer Seite verbreitet wird theoretisch oder rpacktisch eintreten. S tem stavkom je videti, da samo tisto pravo samoodločbo, ki jo socialisti zahtevajo zamejuje ne pa take, kakor jo hočejo Jugoslavan. Zgoraj pa splošno govori. Prav na koncu članka še pravi, da bi v slučaju, da izumre vladajoča rodbina, bila dana priložnost za kako radikalno spremembo.

Rezultat te preiskave bi bil tale: 1. Dokazi, ki jih navaja Biederlack so dobri, ampak niso direktno in absolutno proti samoodločbi narodov, ampak proti nauku, da so upori ali punti dovoljeni. Torej gredo zoper posamezne osebe, naj jih je mnogo ali malo, ne pa zoper cele narode. 2. Pravica samoodločbe je vsakemu narodu po naturi dana in je nikoli ne izgubi; pač pa je raba te pravice včasih nemogoča in nepravilna. 3. Kadar rabi narod svojo pravico, se mora držati vselej le poštenih sredstev v dosegu svojega namena. 4. V državni ustavi so parlamentarni nastopi prvo, pa ne edino sredstvo, da si narod izvojuje svojo pravico. 5. Vojna sila more en narod podvreči tuji državi, vendar kadar se to zgodi proti njegovi volji, je to krivično. Tudi lastna država nima pravice en del naroda predati drugi državi proti volji dotičnega. 6. Ako narod ne more doma si izvojevati svojih pravic, sme zunaj iskati podpore, pa le toliko, kolikor je treba za ta namen. Zato ni nobenega pravičnega

„Samoodločba narodov“.

II.

3. Po raznih potih in načinih, piše Biederlack v članku, je moč ustanoviti državo, ki samoodločbo naroda v enem ali drugem oziru suponirajo. Med drugimi načini našteva tudi vojsko; pravična ofenzivna vojska more nasprotnika pogaziti, njegovo zemljo zasesti, njegovo prostost odstraniti. Tako pride narod proti ali brez samoodločbe v oblast tuje države, kjer se mora rad ali nerad lojalno obnašati. Biederlack pravi, da je ta način mogoč in pravičen. Mogoč je res ta način sestavljati države, ker nam kaže zgodovina mnogo zgledov; ali je pa tudi pravičen? Po moji misli je treba dobro lečiti. Vzemimo prvi slučaj, da je vojska res pravična, poraz popoln; pa da je bil vendar poraženi nasprotnik pri sklepanju mirovne pogodbe prost jo ta-

Čisto potihoma je odšla v kuhinjo, a glava je bila prepolna misli, da bi prišel tja, vprašala Milko, kaj da zdaj mečka.

Gost je mirno sedel in poslušal njene odhajajoče stopinje. Vprašajoče je odmaknil prtič in se iznova lotil kosila. Nemašil si je usta, ozrl nezaupno proti oknu in si iznova nabasal usta; nato je vstal, vzel prtič v roko, stopil preko sobe ter je potegnil zastor dol do belega platna, ki je zastiralo spodnje šipe. To je preprečilo sobo z mrakom. Nato se je umirnejši in zadovoljnejši vrnil k mizi in jedi.

»Reveža je doletela kaka nezgoda, ali je bil operiran ali kaj takega«, je dejala Mrs. Hallova. »Ali kako so me te obveze prestrašile!«

Naložila je nekaj več premoega, raztegnila obešalo za obleko in razgrnila po njem potnikov plašč. »Pa tista očala! Res, bil je bolj podoben potapljavčevi čeladi kakor človeškemu bitju!« Njegovo ovratnico je obesila na konec obešala. »In ves čas si je držal tisti robec pred usta. Še govoril je skoz njega!... Morebiti so mu bila tudi usta ranjena — morda.«

Obrnila se je, kakor človek, ki se iznenada nekaj domisli. »Za božjo voljo!« je rekla, »ali še zdaj nisi gotova s krompirjem, Milka?«

Ko je Mrs. Hallova prišla, da pospravi mizo po neznančevem kosilu, je bila še

bolj potrjena v misli, da so morala tudi njegova usta biti ranjena ali popačena pri nezgodi, ki jo je po njenem mnenju doživel. Kadil je namreč pipo, pa ni ves čas, kar je bila v sobi, odmaknil svilene ovratnice, ki jo je imel ovito okroglinokrog z dolnjo dela obraza, da bi vtaknil ustnik med ustnice. To ni delal iz pozabljenosti, saj videla je, da je pogledaval tobak, ko mu je ugaševal. Sedel je v kotu s hrbtom proti zagnjenemu oknu, in je zdaj, ko je bil jedel in pil in se prijetno ogrel, govoril malo manj osorno in na kratko kakor poprej. Odsev ognja mu je nekako rdeče poziviljal velika očala, ki so bila dozdej tako prazna in pusta.

»Imam nekaj prtljage« je rekel, »na bramblehurstski postaji«, in je vprašal, kako bi jo mogel dobiti. Prav vljudno se je priklonil z obvezano glavo v zahvalo za njeno pojasnilo. »Torej jutri!« je rekel. »Ali ni mogoče poprej?« in bil je videti razočaran, ko mu je odgovorila: »Ne.« — »Ali dobro veste? Ali ni nikogar, ki bi šel z vozičkom ponjo.«

Mrs. Hallova mu je odgovorila brez strahu na vprašanje in je nato začela pogovor. »Cesta je strma tod doli, gospod«, je rekla v odgovor na vprašanje o vozičku, in porabivši priložnost je rekla: »Pred dobrim letom dni se je tam prevrnil voz in poleg voznika se je ubil tudi nek gospod.

Nesreča, gospod, se zgodi, kakor bi trenil, ali ne?«

Pa gost se ni dal tako izlahka zvabiti. »To se ve, da se«, je dejal skozi ovratnico jo mirno motreč izza neprodinirnih očal.

»Vendar je treba dolgo časa, da se popravi, ali ne? Moje sestre sin, Toni, se je urezal s koso v roko — padel je nanjo pri košnji — pa je imel cele tri mesece obvezano, gospod. Človek bi kar ne mogel verjeti. Od tedaj se vedno tako bojim kose, gospod.«

»Prav lahko razumem to«, je rekel gost.

»Bali smo se že, da se bo moral dati operirati, tako je bil slab, gospod.«

Gost se je na glas zasmel — z nekakim krohoto, ki ga je bil po vsej priliki udušil v ustih. »Ali je bil res?« je rekel.

»Res, gospod. Kar nič se ni bilo smejati pri takem delu, kakor sem ga jaz imela z njim, ker je imela sestra toliko opravka s svojimi malimi. Treba je bilo obveze obvezovati, gospod, jih odvezovati. Tako da, ako se smem drzniti reči gospod —

»Ali mi hočete prinesiti užigalice?« je rekel gost in ji strigel besedo. »Pi-mi je ugasnila.«

(Daje.)

LISTEK.

Nevidni človek.

Angleški spisal H. G. Wells. — Prevel I. M. (Daje.)

Prtiča ni odmaknil, ampak ga je nadalje držal z roko, oblečeno v rjavo rokavico, kakor je zdaj videla ter jo je motril skozi svoja nepojmljiva očala.

»Pustite klobuk«, je dejal, nerazločno govoreč skozi beli prtič.

Zivci so ji začeli polagoma okrevati od pretresenja, ki ga je dobila. Položila je klobuk zopet nazaj na stol poleg ognja. »Nisem vedela, gospod«, je dejala, »da —«, in umolknila je v zadregi.

»Hvala vam«, je odgovoril pusto, ozrši se od nje do vrat in zopet nazaj do nje.

»Lepo jo posušim, gospod, takoj«, je rekla in nesla obleko iz sobe. Ko je šla skozi vrata, se je še enkrat ozrla na belo povezano glavo in modra očala; vendar si je držal prtič še vedno pred obrazom. Malce mrzlo jo je streslo, ko je zaprla vrata za seboj, in njen obraz je bil glasna pričča njene prepadenosti in zmedenosti. »Kaj takega!« je zašepetala. »Nak.«

razloga, da bi se na mirovni konferenci ne smelo sprožiti vprašanje o enakopravnosti narodov v tej ali oni državi.

Dr. J.

Državni zbor.

Danes je v parlamentu zopet živo. Poslanci prihajajo z vseh strani. Pozornost je koncentrirana na jutrišnje zasedanje zbornice. Ministrski predsednik se je pogajal s strankami. V imenu češkega svaza so bili pri njem danes poslanci Stanek, Wysecki, Bukry in Franta. Istotako se je dr. Seidler razgovarjal danes z načelnikom Jugoslovanskega kluba dr. Korošcem. Ob šesti uri zvečer pa je povabljen k cesarju načelnik zveze nemško-nacionalnih strank dr. Waldner.

Danes se je vršila seja načelnikov strank, ki je sklenila, da bo jutrišnja seja le kratka. Vlada bo predložila mesto rednega proračuna le predlogo za proračunski provizorij. Kot prvi govorniki nastopijo Poljaki. Pričakovati je burnih prizorov. Za Poljaki bo podal dr. pl. Seidler svoje poročilo.

Ključ do situacije je danes pri Poljaki. V Poljskem kolu je naznanil predsednik baron Goeta, da sta poljska ministra dr. Cwiklinski in dr. Twardowski odstopila. Dr. Seidler upa, da bo potolažil Poljake s tem, da jim je obljubil regulacijo ukrajinsko-poljske meje. Toda ni verjetno, da bi se Poljaki dali danes odpraviti s tako kupnino. Poljske množice so danes razburkane in poljski poslanec, ki bi ne glasoval proti vladi, je v poljski družbi nemogoč.

Nemci računajo, da dobe za štirime-sečni provizorij večino. In sicer brez Poljakov. Kalkulirajo tako-le: Nemške stranke bodo poslale zadnjega svojega moža na parlamentarno bojno pozorišče, nemški socialni demokrati bodo izostali. Istotako bodo manjkali posamezniki v vrstah Poljakov, Jugoslovancev in divjakov. Kakšni so ti računi, bo pokazala bližnja bodočnost.

Dr. Seidlerjeva vlada je brez vsake življenske moči in delavnega programa. Da nima v parlamentu sigurne večine in da je ne bo na podlagi takega sistema tudi nikoli imela, je jasno, tedaj bo predložil dr. Seidler jutri parlamentu predlogo za ustanovitev nemškega okrajnega sodišča v Trutnovem, ki jo hoče spravljivo rešiti. Gotovo je pa, da je taka rešitev tega vprašanja, ki bi zadovoljila Čehe in Nemce, nemogoča. Seidler se mora zameriti eni stranki ali obema. In tako mu ne bo preostajalo drugega, kot da nasloni ves svoj kabinet na Nemce. Hkrati je pa tudi gotovo, da taka rešitev krize ni rešitev. Moža, ki bi znal rešiti državno krizo, Avstrija še čaka.

Goriški begunci v Zg. Sav. dolini.

Goriški begunci v Zg. Savinski dolini. Vrbovec, 16. febr. 1918.

Za svobodno Jugoslavijo. Dne 14. t. m. je imela »Oskrbovalnica tukajšnje begunce nasebine svoj letni občni zbor. Zborovanje je bilo zelo številno obiskano, saj je bil od vsake družine — vseh je čez 300 — z malimi izjemami vsaj 1 zastopnik. Med splošnim navdušenjem je bila sprejeta sledeča resolucija: »Begunska kolonija naseljena okrog »Čevlj. zadruga« iz Mirna v Zg. Sav. dolini izjavlja, da se enoglasno pridružuje majniški deklaraciji in prosi jugoslovanske poslance, naj se brez ozira na levo in desno bore, dokler ne bo uresničena. Trpljenje begunstva nas je še bolj utrdilo, da radevolje prenesemo vse, dokler ne dosežemo svojega narodnega cilja: svobodne Jugoslavije.«

Za dr. Krekov spomenik. Tukajšnji begunci so nabrali za dr. Krekov spomenik 600 kron. Prej enkrat, ob priliki nekega vselega godovanja so zbrali tudi večinoma sami begunci 80 K. »Čevljarska zadruga« je darovala v isti namen 1500 kron in sicer: 500 K za spomenik, 1000 K za nameravano kulturno ustanovo na Goriškem. Hvaležnost za ljubezen!

Smrt je začela v novem letu precej hudo gospodariti. V tem kratkem času je umrlo že 11 oseb. V tolažbo bodi pa povedano, da imamo vedno tudi precej rojstev. »Štajercev« in »Štajerk« je med našo kolonijo razmeroma prav lepo število. In še nekaj: tudi 3 poroke smo imeli v letošnjem predpustu.

Ljudje kar trumoma hodijo gledat porušene domače kraje. Ljubezen do rodne grude in pa tudi radovednost jim ne dasta miru. Vračajo se z različnimi občutki: eni so povsem potrjeni in obupani, drugi so — skoro bi rekel — veseli in korajžni, ter se kar pripravljajo, da bi se vrnili. Zlasti od onih družin, ki imajo polja, se hočejo delazmožnejši člani že stalno preseliti, da bodo lahko obdelali zemljo. Dve ali tri družine in nekaj posameznikov je že za stalno odšlo domov. Bog jim daj srečo in blagoslov!

Zanimivost. Kot zanimivost bodi za beleženo, da je imel dr. Verstovšek dne 5. avg. 1917 tukaj v Vrbovcu sestanek za upnikov, katerega so se v velikem številu udeležili tudi naši ljudje. To zborovanje

je bilo, kolikor nam je znano, prvo, kjer se je ljudstvo javno izreklo za deklaracijo.

Politične novice.

+ Shodi S. L. S. V nedeljo, dne 17. februarja je imel poslanec Jarc dobro obiskane shode zaupnikov in pristašev S. L. S. v Črnomlju, kjer se je udeležil shoda tudi deželni poslanec Mihelčič, v Metliki in v Kandiji pri Novem mestu, kjer je otvoril shod deželni poslanec Zurec. Drž. poslanec Jarc je poročal o političnem položaju, delovanju državnega zbora in je zlasti razpravljaj o gospodarskih vprašanjih. V resoluciji se je sklenila zaupnica Jugoslovanskemu klubu. Zborovalci so tudi sklenili, pozvati odločujoče činitelje, naj se ustanovi deželna zavarovalnica za živino.

+ Sprememba ustave? Z Dunaja poroča »Tagespost«, da namerja vlada predložiti strankam ves kompleks vprašanj, ki so v zvezi z reformo ustave in uprave. V prvi vrsti, da namerja razpravljati o vprašanju, kako bi se kronovine ločile po narodnostih — torej neke vrste narodna avtonomija v mejah kronovin. Ta ločitev naj bi se ne izvedla samo na Češkem, ampak tudi v vseh drugih kronovinah. S tem pa naj bi se rešilo tudi vprašanje splošne ustavne reforme. Že od poletja izdeluje v ministrskem prezidiju posebna komisija »vodilne misli«, ki naj bi služile strankam kot podlaga za pogajanja. S temi »vodilnimi mislimi« naj bi se pečal najprej ustavni odsek državnega zbora. — Ne vemo, koliko je resnice v tem poročilu. A eno je gotovo: Z malenkostnimi popravili se ne da vzdržati hiša, ki se ji drobe temelji, in avstrijsko vprašanje se ne bo rešilo z narodno avtonomijo v mejah kronovin. Značilno je, da je celo Seidlerjevo ministrstvo prišlo do prepričanja, da je naša ustava potrebna reforme. To je dokaz, da je sila že zelo huda, težko vprašanje je le, če ji bo pl. Seidler kos.

+ Ministrski svet. Včeraj, dne 18. t. mes., se je pod predsedstvom ministrskega predsednika dr. viteza Seidlerja vršil ministrski svet, katerega so se izvemši naučnega ministra in poljskega ministrarajaka udeležili vsi člani kabineta.

+ Mažarska zahteva. »Agramer Tagblatt« poroča, da zahteva novi ogrski prehranjevalni minister od hrvatske vlade, naj se ves izvoz živeža osredotoči v Budimpešti in se naj prodaja le ogrski vladi baje zaradi boljše kontrole. Hrvatski ban se za sedaj še upira tej mažarski zahtevi.

+ Czernin in socialisti. Zunanji minister grof Czernin se je včeraj, dne 18. februarja, razgovarjal z zastopnikom kluba nemških socialističnih državnih poslancev.

+ Finančni odsek ogrske zbornice je 18. t. m. rešil proračunski provizorij za marec in april.

+ Minister pl. Homann na Primorskem. 17. februarja si je minister za javna dela vitez pl. Homann ogledal po vojni opustošeno goriško ozemlje. Bil je v Devinu, Trzinu, Ronkih, Gradiški in Gorici. Posebno pozornost je minister posvetil Gorici. Minister je sprejel razne interese, vzel na znanje njihove želje in pri tožbe in obljubil, z vsemi močmi delati na to, da se bodo v okviru državne akcije za obnovo Goriške želje prebivalstva upoštevale. Ob povratku v Trst je minister potoval preko kraške planote in si ogledal tudi to ozemlje, da si ustvari lastno sodbo za obnovitveno akcijo.

+ Razprave o podaljšanju finančne nagodbe med Ogrsko in Hrvatsko. Iz Budimpešte poročajo dne 18. t. m.: Danes ob 5. uri popoldne sta imela hrvatski in ogrski pododbor regnikolarnih deputacij sejo o podaljšanju finančne nagodbe med Hrvatsko in Ogrsko. Za sedaj mislijo podaljšati finančno nagodbo le za dva meseca. Sklenili niso ničesar, ker je član tega pododbora grof Khuen umrl. Popović je vstopil v vlado, ostal je le Roland Hegedüs. V torek 19. t. m. se sestane v Budimpešti plenum hrvatske regnikolarne deputacije, ki bo sklepal o stališču Hrvatske nasproti predlogom ogrske regnikolarne deputacije.

+ Nemiri v Varšavi. V Varšavi je izbruhnil povodom miru z Ukrajino splošen štrajk. Dopisnik krakovskega »Kuryera Illustr.« Codz« opisuje položaj v Varšavi tako-le: Razburjenost množice narašča vsled brutalnosti nemških čet. Pred vseučiliščem, kjer se vrši shod akademikov in pred cerkveno sv. Križa se zbirajo množice, razpršene od ulanov, ki galopirajo po tlaku. Dijaki in množica pojo roto Konopnicke, ki je naperjena proti Nemcem. Tu uteka mladi študent, nemški vojak ga suva z bajonetom in udarja s puškinim kopitom. Študent pride ranjen, tovariši ga odnese. Krik žensk in moških se meša z rožljanjem orožja in nemško komando. Na tlaku sledovi krvi, koliko je ranjenih ne vem. Ali veliko jih je. Grofa Beselerja ni na spregled. Grof Rostworowski je imel razgovor z nekim vplivnim Nemcem, kateremu je dejal: Vaše sovraštvo do nas se ne da spremeniti, naša politika mora postati tudi taka. Kako se bo rešil položaj,

ne vedo. Nad kongresno Poljsko je proglašeno obsedno stanje.

+ Vse na eno karto? »Arbeiterzeitung« piše: Mirovni sklep z Ukrajino nas je stal že prijateljstvo poljskega naroda. Izločitev Holma iz Poljske je napolnila vse poljsko prebivalstvo z ogorčenjem, ki gotovo ne bo koristilo našemu bodočemu razmerju z mlado poljsko državo. Oboroženo vmešavanje v meščansko vojno z Ukrajino pa bi nam prineslo še najhujše sovraštvo ruskega naroda, ali vsaj ene stranke v Ukrajini. Ali naj toliko postavimo le na eno karto? Ali smo tako gotovi prijateljstva z Ukrajino, da si radi nje nakoplujemo sovraštvo istočasno Rusov in Poljakov? Med nami in Rusijo ni nobenih interesnih nasprotstev. In tudi med nami in Poljaki ni treba prepira, samo če se Galicija združi s poljskim kraljestvom: Toda nas in Ukrajino loči dejstvo, da živijo trije milijoni Ukrajincev v Galiciji, pol milijona pa na Ogrskem. Naše skušnje z Italijo, Srbijo in Rumunijo povedo, kaj to pomeni. Ali je pametno, da si dva prijatelja odtujimo radi enega, ki ne bo mogče vedno naš prijatelj?

+ Velike demonstracije v Galiciji. C. kr. korespondenčni urad poroča: Včeraj so se v Lvovu, Krakovu in po drugih galiških mestih vršile velike demonstracije proti priklopitvi holmske dežele Ukrajini. Mir se ni nikjer kalil.

+ Oklic Poljskega kola. Poljsko kolo je sklenilo, da izda oklic Poljakom v Avstriji, s katerim slovesno protestira proti mirovni pogodbi v Brestu-Litovskem.

+ Položaj v Galiciji in na Poljskem. S Poljskega in iz Galicije prihajajo le redka poročila. V večini poljskih in galiških mest so se vršila žalovalna zborovanja. V avstrijskem okupacijskem ozemlju je mnogo oblasti ustavilo svoje delovanje. — Iz Lvova poročajo 18. t. m.: Tu se govori, da bo namestnik grof Huyn v kratkem odstopil in da pride na njegovo mesto generalni major dr. pl. Bardolff, generalštabni načelnik 2. armade.

+ Velika protestna prireditve v Lvovu. 18. t. m. se je začel v Lvovu protestni štrajk vseh slojev poljskega prebivalstva brez razlike političnega mišljenja. Ob 9. uri so bile slovesne službe božje. Ljudstvo se je trumoma vsipalo v cerkve in molitnice. Poleg meščanov, odvetnikov, zdravnikov, uradnikov, sodnikov, obrtnikov in delavcev si videl rektorje in profesorje tukajšnjih visokih šol in mnogo drugih odličnih osebnosti. Delo v uradih, zasebnih pisarnah in denarnih zavodih je počivalo. Visoke šole in vsi drugi učni zavodi, potem delavnice in trgovine so bili zaprti. Električna cestna železnica je ustavila promet. Na določenih mestih so se zbrale razne korporacije in organizacije, kulturna in gospodarska društva, šolska mladina, kmetske zveze in delavske organizacije. Iz okolice je prišlo mnogo kmetov. Po velikem protestnem zborovanju, ki se je vršilo ob 10. uri, se je razvil demonstracijski sprevod. Delili so letake proti židom. Mir se zaenkrat ni kalil.

+ Ukrajinci in ljudsko glasovanje. Dunaj, 19. februarja. (K. u.) Sotrudnik lista »N. Fr. Presse« se je razgovarjal z nekim članom ukrajinske mirovne delegacije, ki biva sedaj z več drugimi člani ukrajinske mirovne delegacije na Dunaju. Izjavil je, da so v boju proti boljševikom vse stranke v Ukrajini edine, ker Ukrajinci vedo, da bi gospodstvo boljševikov Ukrajino le uničilo. Glede holmske dežele je član delegacije izjavil, da grede zahteve Poljakov pač predelež, da so pa Ukrajinci pripravljeni tudi v tem vprašanju popustiti. Prebivalstvo Holma naj z ljudskim glasovanjem samo odloči, kateri državi hoče pripadati. Predpogoj za to pa bi bil, da se številni ukrajinski kmetje, ki so jih Rusi odvedli in pregnali ali ki služijo v ruski armadi, vrnejo v holmsko ozemlje.

+ Katoliško tiskovno podjetje na Ogrskem. Ogrski katoličani, škofje na čelu, ustanavljajo veliko podjetje, ki bo predvsem izdajalo katoliški časopis, ki bo popolnoma neodvisen od strank. Potrebno glavno nameravajo pokriti z akcijsko družbo »KüPonti Sajtovallat r. t.« (osrednje tiskovno podjetje, akcijska družba). Potrebujemo 5 do 10 milijonov kron, akcija stane 25 kron. 1 krona se plača za pristopnino. Oklic za podpisovanje akcij so izdali šele 15. januarja, a podpisali so že skoraj 4 milijone kron.

+ V vrhovni vojni svet v Versaillesu. bosta, kakor poroča »Secolo«, pozvana dosedanja vrhovna poveljnika angleške in francoske armade Haigh in Petain.

+ Francoski senat za gospodarsko vojsko. Havas: Francoski senat je pozval vlado, naj se do skrajnosti posluži gospodarskega orožja.

+ Senator Humbert aretiran. Havas: Dne 18. t. m. so na Francoskem zaprli senatorja Humberta.

+ Posveti Lloydja Georga z liberalci se razbila. — Zakaj je odstopil načelnik angleškega generalnega štaba? »Secolo« javlja iz Londona: Pogajanja Lloydja Georga z liberalci so se razbila. Računati se mora z opozicijo liberalne stranke proti

sedanji angleški vladi. Iz Rotterdamu se poroča, da je načelnik angleškega generalnega štaba Robertson odstopil, ker so aretirali polkovnika Repingtona. Robertson je namreč poučil Repingtona o posvetih in sklepah posveta v Versaillesu; Repington je nato spisal znani članek »Morning-post«, vsled katerega so ga zaprli.

+ Generala Robertsona nameravajo zapreti. »Echo de Paris« poroča, da nameravajo Robertsona zapreti, ker je povedal važne vojaške podrobnosti vojaškemu pisatelju, polkovniku Repingtonu. »Eclair« pa javlja: Robertsona ščitijo mogočni in skrivnostni prijatelji, ki so v zvezi z Asquithom, Greyom in Lansdownom; vlada mora zato postopati previdno.

Vojna poročila.

AVSTRIJSKO VOJNO POROČILO.

Dunaj, 18. febr. Uradno: Nobenih posebnih dogodkov.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO VOJNO POROČILO.

Berlin, 18. febr. Veliki glavni stan:

Zahodno bojišče: Zvečer so pričeli na mnogih točkah bojne črte streljati s topovi. Pehota se je omejevala, da je poizvedovala. — Jasno in mrzlo je bilo, letalci so podnevi in ponoči zelo živahno delovali. Veliko bomb so na vojaške naprave za sovražno bojno črto vrgli. Eno letalo je napadlo London. V zadnjih dveh dneh smo sestrelili z zemlje in v zračnem boju 16 sovražnih letal in 8 pritrjenih zrakoplovov.

Z ostalih bojišč nič novega.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Lunderdorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 18. febr. zvečer. Veliki glavni stan:

Na velikoruski fronti so se pričeli danes ob 12. uri opoldne sovražnosti. Med pohodom proti Dvinskemu smo prišli, ne da bi se bojevali, do Dvine. — Ukrajina nas je v svojem težkem boju proti Velikim Rusom poklicala na pomoč, odzvali smo se pozivu: naše čete so pričele korakati proti Kovelju.

Italijansko poročilo.

17. februarja. Živahne artiljerijske akcije zapadno od Gardskega jezera, vzhodno od Brente in ob srednjem teku Piave. Naše čete so uspešno streljale na korakajoče sovražne čete vzhodno od doline Frenzela in na pobočjih prelaza Beretta. Težka angleška artiljerija je z izbornim učinkovanjem obstreljevala sovražne baterije nasproti Montella. V dolini Lagarina in južno od Canove (Asiago) je ogenj naše pehote zavrnil sovražne poizvedovalne oddelke. Pri Grave di Panadopol (Piave) je naša patrulja povzročila v sovražnih vrstah živahen alarm.

Vzroki kobariškega poraza.

Dunaj, 18. februarja. Iz Rima se poroča: K izvajanjem generala Marattija o vzroku italijanskega umika za Piave je še dodati: Maratti trdi, da je umik v zvezi s celo vrsto dogodkov, ki segajo od bojev na Banjšici in na Grmadi do predora pri Kobaridu. Več kot 200 generalov je bilo na pismeno ali telefonično poročilo odstranjenih s fronte. Armada ni bila pripravljena v duhu 20. stoletja, marveč v duhu 19. stoletja. Odgovornost zadene predvsem voditelje. Del krivde pade tudi na vlado, ki je napovedala vojsko v nadi, da bo le malo časa trajala.

Nova ofenziva proti Italiji?

Haag, 18. februarja. »Holl. Nieuws Bureau« poroča iz Londona: General Diaz svari Italijo pred možnostjo nove nemško-avstrijske ofenzive.

Letalski napad na Angleško.

London, 17. februarja. (Kor. urad.) Uradno: Šest sovražnih letal se je sinoči ob tri četrt na 10. uro približalo izlivu Themse in izvršilo napad na London. Vsa letala smo pregnali nazaj, izvzemši enega, ki je ob teku reke vdrlo v mesto in v jugozapadnem okraju vrglo eno bombo. Bomba je porušila hišo; pod razvalinami hiše je pokopan invalidni častnik z ženo in dvema otrokoma. Več drugih bomb je vrgel napadalec na potu v vzhodni zunanji okraj, vendar ni povzročil resnih zgb in škod. Ob tri četrt na 11. uro so letalci napadli Dover, a so bili odbiti. Nekaj bomb je padlo na polje. Naši letalci so zapletli sovražnike v boj. Nek naš letalec je imel boj nad obrežjem pri Kentu. Malo nato so z obrežja videli, kako je veliko sovražno letalo padlo v morje.

Proti boljševikom.

Končano premirje.

Lokalanzeiger je 18. t. m. med drugim pisal: Ker je premirje z Rusijo prenehalo, so potrebni naši protitukrepi. Ukrajinci so nas naprosili, naj jih ščitimo. Diplomatska pogajanja niso uspela: govoriti morajo zato zopet dejanja. Socialno demokratični Vorwärts je pa pisal: Iskal se je mir, iznašli so pa tri nove vojske: livsko-estsko, finsko in ukrajinsko. Večina nem-

škega državnega zbora je dolžna, da zahteva od vlade, naj svojo politiko opraviči. Vsi se moramo vprašati, naj se li država vmešava v dogodke, ki so se pojavili na Poljskem, v Litvi, v Livoniji itd. Velenemški listi pa zahtevajo, naj Nemčija nastopa proti boljševikom. Ali Rusi demobilizirajo ali ne? Poročila si nasprotujejo: »Morning-post« pravi, da je kongres sovjetov začasno odpravil razorožbo ruske armade; ruska »Agentura« je pa razglasila, da je ruski generalisimus Krilenko zapovedal, naj se ruska armada precej razoroži. Iz Londona se poroča, da se vrste rdeče garde v Rusiji hitro množijo: v prvih treh tednih je pristopilo rdeči gardi nad 300.000 mož, a pristopajo vanjo tudi večji deli redne armade. Krilenko, generalisimus ruske armade, se približuje Aleksejevu, ki svojih kozakov ni hotel razorožiti. Krilenku gre za to, da ustvari novo, zanesljivo rusko armado. V tvornicah so pričeli zopet izdelovati vojne ladje, a so težave, ker manjka surovin; boljševiki se bodo morali najbrže obrniti na Ameriko, da jim bo dobavljala surovine. Agentura poroča, da se bi jejo rdeče garde z Aleksejevimi četami in da Aleksejev namerava boljševike obkoliti. Če bi jih premagal, bi korakal proti Petrogradu. Člani carjeve rodbine, so naprosili sovjet, naj jim dovoli, da se izselijo v Francijo ali Anglijo. Časopisje sodi, da bodo boljševiki podelili bivšemu carju in njegovi rodbini svobodo. »Temps« potrjuje poročilo, da so v Moskvi zaprli generala Brusilova. Kmetijski odsek zbora sovjetov je sprejel postavlo o razlastitvi zemljišč. Italijanskega veleposlanika v Petrogradu so 14. t. m. ob 1/2 12 ponoči napadli roparji in ga popolnoma oropali: vzeli so mu tudi njegove diplomatske spise. Trockij je pismeno obžaloval, ker je bil Della Tonetta opljenjen.

Poročilo vojnega tiskovnega stana.

Dunaj, 18. februarja. Vojni tiskovni stan: Vstaja, ki so jo izzvali boljševiki v ukrajinski ljudski republiki, se razvija v pravilno četaško vojsko. Ropa se in pleni posebno ob železniških progah in na važnih cestah. Posebno v severozahodni Ukrajini so se boljševiki polastili važnih železnic, kolodvorov in krajev. Velikoruski polkovnik Muravjev je vzel Kijev. Na ukrajinski bojni črti napreduje demobilizacija: vojniki zapuščajo jarke in hite domov. Strahovlada vstavek zelo obremenjuje ukrajinsko ljudstvo; seveda jo pazno tudi osrednje velesile zasledujejo. Razmere so postale zadnje dni take, da jih ni mogoče več mirno prenašati. Čete Linsingenove vojske skupine, nemški oddelki, so se danes odzvali klicu na pomoč proti Velikorusom in so prišle pri Kovlu prodirati.

Položaj Ukrajine.

Berlinsko časopisje levičarjev pravi, da zavisi končni mir, ki ga je bil razglasil Czernin, od okolnosti, kdo da v Ukrajini vlada. Če se oblasti polaste boljševiki, izgine krušni mir in vsi računani nani. Kdo vlada v Ukrajini? Poročila si nasprotujejo: Ukrajinski informacijski urad je 18. t. m. poročal, da se je ukrajinski delegaciji v Brestu Litovskem naznanilo, da so čete rade, ki jim je zapovedoval Muravjev, z navalom vzele Kijev, glavno mesto Ukrajine, obkolile boljševike in jih premagale; a iz Petrograda je došlo istočasno kratko poročilo v Stockholm, da gospodarijo v Kijevu boljševiki. »Petrograjski Golob« poroča, da je imenovan komisar mornariških zadev Dibenko za poveljnika ruskih oddelkov, ki se bodo proti Ukrajini borili. V Berlin se je pripeljala posebna komisija ukrajinske vlade. Ostala bo tam 8 dni. Pogajali se bodo o zamenjavi blaga. Iz Berlina se poda komisija na Dunaj. Ukrajina bo dobavljala osrednjim velesilam pšenico, rž, ječmen, mast in jajca za poljedelske stroje, jekleno, galanterijsko blago in za obleko; dobavljala bo tudi kruh, meso in sladkor. V dveh tednih se odpelje prvi vlak iz Kijeva na Dunaj in v Berlin.

Avstrija posreduje med Ukrajino in Veliko Rusijo.

Berlin, 18. febr. Wolff poroča: Avstrijska vlada se je ponudila ruskim ljudskim komisarjem, da posreduje med severno Rusijo in Ukrajino na gospodarskem polju. Bajse se je obvezala, da pregovori rado v Kijevu, da prepusti petrograjski vladi znatne dele ozemlja.

Skandinavke države nastopajo proti Rusiji.

»Daily Mail« poroča, da nastopajo skandinavske države skupno na Finskem in v Rusiji. Danske, švedske in norveške ladje so odplule proti Finski, da ščitijo tam podanike skandinavskih držav.

Boji na Finskem.

Wasa, 18. febr. (K. u.) Generalni štab belih poroča: Naše slabotne straže pri Laenkipohju so se vsled zbiranja premočnih sovražnih oddelkov umaknile. Sovražnik zbira tudi severno od Tammerforsa večje oddelke z močno artiljerijo. Z drugih odsekov ni poročil.

Mirovna pogajanja z Rumunijo. — Boljševiki proti Rumuniji.

Iz Berlina se poroča: Z Rumunijo se prično najbrže 22. t. m. pogajati. Kühlmann odide v Foksani, da se udeleži pogajanj.

Najbrže bo tudi pri mirovni pogodbi šlo predvsem, kakor pri pogodbi z Ukrajino, za gospodarsko vprašanje. Petrograjska agentura je poročala: Revolucijsko sodišče je zapovedalo, naj zapro načelnika rumunske misije Pontaseja in vse rumunske vojaške agente. Člani rumunskega senata, ki so bivali v Odesi, bi bili radi ušli, a so jih zadržali. Premoženje bodo Rumunom najbrže zaplenili.

Iz seje dež. odbora kranjskega.

v Ljubljani, dne 18. februarja 1918. Navzoči: deželni glavar dr. Ivan Šusteršič, deželni odborniki: msgr. dr. Evgen Lampe, dr. Vladislav Pegan, dr. Karel Triller in dr. Ivan Zajec. — Osebnе zadeve: Imenujejo se: deželni tajnik II. razreda dr. Ignacij Rutar deželnim tajnikom I. razreda, konc. praktikant Stanko Mašič provizoričnim deželnim kociptom, stavbenemu nadsvetniku ing. A. Klinarju se podeli naslov stavbeni ravnatelj, stavbenemu svetniku ing. Ivanu Sbrizaj pa naslov stavbeni nadsvetnik, stavbni nadkomisar ing. V. Skaberne se imenuje stavbnim svetnikom, knjigovodja Henrik Lindtner računskim ravnateljem, računski revident Anton Bernik rač. svetnikom, rač. oficijali Franc Urbanec, Fran Fermentan, Rudolf Badiura, Josip Pirec in Andrej Golob računskim nadoficijalom, pis. nadoficijali Franc Kristan, Anton Laurič, Anton Fortič in Ivan Možir pis. adjunktom, pis. oficijali Franc Gamerc in Franc Mrcina pis. nadoficijalom, pis. praktikant Milan Vavpotič ter pisarniški oficijanti Leopold Mlakar, Fr. Medved in Pavel Kržan pis. oficijalom, začasni viničar Anton Planinšek na Grmu in začasni služabnik Franc Schweiger se imenujeta definitivnim. Deželnim strojepiskam se prizna po treh letih provizornega zadovoljivega službovanja definitivnost in podeli naslov pisarniška oficijantinja. Vsi definitivni deželni služabniki in pazniki deželne prisilne delavnice se pomaknejo glede na sedanje izredne razmere za eno plačilno stopnjo naprej. Vsa ta povišanja veljajo od 1. januarja t. l. dalje. — Deželno gledališče. Načelno se sklene, da je deželni odbor pripravljen vrniti deželno gledališče svojemu pravemu namenu in sicer že v sezoni 1918/19, kakor hitro se ustvari zadostna podlaga v finančnem in strokovnem oziru. Deželni odbor pa želi, da prevzame gledališče družba z zadostnim fiksnim kapitalom. Tej družbi bi dal deželni odbor pod določenimi pogoji gledališče za večletno dobo na razpolago, da bo mogoče ustvariti stalne gledališke razmere, ki so prvi predpogoj za zdrav razvoj slovenske dramatike. — Ljudsko in meščanskošolsko učiteljstvo. V času od 1. januarja do 30. junija se to učiteljstvo oprosti plačevanja pokojninskega prispevka. V zadevi izplačila državnega nabavnega prispevka poroča deželni glavar, da je dal deželnemu knjigovodstvu nalog, da pripravi material v svrhu ponovnega izplačila predjemov v okviru državnega prispevka. Nov predjem se mu zdi potreben, ker poizvedbe deželnega šolskega sveta o podatkih, ki služijo v podlago definitivni razdelitvi, potrebujejo še toliko časa, da o končni razdelitvi ni misliti pred sredo marca t. l. Nadalje poroča deželni glavar o skupnem posredovanju vseh deželnih odborov na Dunaju v zadevi draginske akcije države in dežel za leto 1918 in o svoji tozadevni intervenciji pri ministrskem predsedniku vit. Seidlerju. — Aprovizačni odbori za prehrano revnih slojev. Deželni glavar poroča o obsegu in podrobnostih dosedanjih nakazil deželnih podpor iz aprovizačnega zaklada, kar se vzame na znanje. — Dnevna zavetišča. Predlogu deželnega šolskega sveta, da se na dnevnih zavetiščih v Ljubljani ustanovijo 4 učna mesta, se pritrudi. — Obrtne nadaljevalnice, imenovane zastopnikov dežele. Za novo triletno dobo od 1. januarja 1918 dalje se imenuje zastopnikom deželnega odbora v ljubljanskih obrtnih nadaljevalnicah Ivan Kregar, Anton Rojina in vodja Slovenske trgovske šole Karel Dermastia.

Izpred poročnega sodišča.

Včeraj je, kakor smo že na kratko omenili, stal pred ljubljanskimi porotniki šele 16 let stari Franc Kikelj, ključavničarski vajenec pri Samassi, obtožen hudodelstva umora 16letne Franciške Donaj. Obtoženca je zagovarjal dr. Ažman. Na vprašanje predsednika sodnega dvora Pajka, če se čuti krivega in če mu je žal storjenega dejanja, je Kikelj odgovoril z »da« in pristavil, »da bi rajši svojo smrt storil«. Obdolženec je do 14. leta hodil v šolo, kjer se je slabo učil, nato se je šel učiti k Samassi. Imel je 8 K plače na teden, to je vse zase porabil. Njegov oče se je obesil. Ko je pričel zahajati v Perkovo gostilno, se je kmalu zagledal v domačo hčerko Franciško Donaj. Bila je to njegova prva ljubezen; dal ji je zlat prstan, sliko, v medaljonu pa je imela njegov »kravčelj«. S svojim prijateljem Banovcem je zahajal v Perkovo gostilno skoro vsak večer. Banovec se je zagledal v se-

stro umorjene Franciške, v Štefi. Tožil pa je Kiklju, da ga Štefi »vleče«. Tudi Kikelj se je pritoževal, da mu Fanci ni zvesta ter da ima vedno drugega spremljevalca. Pričela sta se pogovarjati, kako bi se maščevala za nezvestobo deklet. Sklenila sta, da bo Kikelj umoril Fanci, Banovec pa Štefi, nakar bosta izvršila samoumor. Kikelj je na predvečer umora vprašal Fanci, zakaj ga ne mara. Ona mu je odgovorila, da ne »pašeta« skupaj; vrnila mu je prstan in sliko. Drugi dan je Kikelj doma vzel velik kuhinjski nož, katerega mu je nabrusil, kakor trdi obtoženec, Banovec. Zvečer je doma večerjal, se umil in preoblekel ter napisal pismo, v katerem se poslavlja in pravi, da bo umoril sebe in Fanci, ker je prelomila prisego. Nato je odšel z nožem in pismom v žepu kakor navadno na šentjakovski most čakati prijatelja Banovca. Ko je Banovec prišel, mu je Kikelj pripomnil, da je to zadnji večer, nakar sta šla v Perkovo gostilno. Kikelj ta večer ni govoril s Fanci, vendar se je delal veselega, igral je tamburico, pel in žvižgal in končno celo plesal po sobi. Po preteku policijske ure se je Fanci poslovila od drugih gostov in hotela iti skozi drugo prazno gostilniško sobo v svojo spalnico. Kikelj, ki je stal za vratmi, jo je poklical k sebi in ji dejal, naj odstrani njegove lase iz medaljona, nakar mu je ona odgovorila, da je to že preje storila; končno je zahteval od nje še en poljub. Nič hudega sluteč je ugodila njegovi želji, Kikelj je pa v tem trenutku potegnil nož iz žepa in ga z vso silo zasadil dekletu naravnost v srce; nato je zamahnil z nožem proti sebi ter si zadal v prsa smrtonosno rano. Fanci, ki se v prvem hipu niti zavedala ni, da je smrtno ranjena, se je vrnila v gostilniško sobo in tam rekla gostom: »Poglejte, kaj mi je Francej naredil!« Nato se je nezavestna zgrudila na tla. Umrla je na poti v bolnišnico. Kikelj je po storjenem dejanju tekel k Ljubljani, kjer si je izpiral rano; nato se je vrnil v gostilno, kjer ga je vojaški zdravnik obvezal, nakar so ga oddali v bolnišnico. — Porotnikom sta bili stavljeni dve vprašanji. Prvo glavno vprašanje, glaseč se na umor, so zanikali, pač pa soglasno potrdili dodatno vprašanje, če je obtoženec kriv uboja. Sodni dvor je nato obsodil Kiklja radi hudodelstva uboja na tri leta težke ječe, poostrene vsako leto na dan 28. septembra s postom, samotnim zaporom v temnici in trdim ležiščem. Porotna dvorana je bila polna občinstva.

Prosveta.

pr Slovenska Matica. Tem potom obveščamo vse tiste, ki se na novo priključijo za knjige, katere je izdala Matica za 1914 leto, naj nekoliko potrpe. Če bo kaj knjig preostalo, jih sigurno prejmejo. V prvi vrsti pridejo samo po sebi umevno v poštev društveniki, ki so plačali udnino za 1914 leto pravočasno.

pr Izredni občni zbor Slovenske Matice se vrši definitivno v četrtek, dne 28. februarja t. l. ob 5 uri popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Zvišanje letnine in ustanovnine. 2. Volitev odbora. — Ker je sedanjem odbornikom društvena doba potekla, treba voliti v smislu pravil vseh 40 novih odbornikov.

pr Trostov koncert v Ljubljani. Po kar moč razveseljivih vesteh, ki so prihajale z Dunaja o izvrstnih nastopih našega rojaka, pianista Antona Trosta, in zlasti po njegovem prvem samostojnem, vsekakor uspelem koncertu na Dunaju 7. februarja t. l. smo z veliko radostjo pozdravili novico, da pride Trost tudi v Ljubljano koncertirat. 17. februarja 1918 smo imeli priliko in srečo slišati ga po daljšem presledku zopet enkrat na domačih tleh. Za svoj koncert v Ljubljani si je Trost izbral pianistovsko res visoko stoječ, velekrasen spored in ga sijajno izvedel. Odkar ga nismo več slišali, moramo reči, da se je zelo izpopolnil, pridobil v tehniškem kakor tudi v predavalnem oziru. Sedaj igra kot zrel virtuoz. Takoj Bach-Busonijevo »Chaconne« je izvajal ne le z največjo spretnostjo, ampak tudi tako bodisi melodično bodisi ritmično ali kakorkoli že plastično, izrazito barveno, da je slavnoznana skladba vstala pred nami v vsej svoji veličastnosti in grandioznosti. V Brahmovi peterodelni sonati v F-molu, op. 5, sta nam posebno ugajala Andante in Scherzo. Tretji del sporeda je obsegal dela slovanskih mojstrov. Bila so to: Lukova, plemenite vsebine polna Legenda, Dvofakova kratka, a značilna Tema z jako zanimivimi, za pianiste hvaležnimi variacijami, op. 36, in Chopinova slovesnoživahna, energična Poloneza, op. 53. Izvajanje zadnje je bilo briljantno. Chopina smo slišali enkrat, kakršen je. Lisztov klavirski koncert v A-duru za dva klavirja, ki sta ga bravurno izvajala ga. Claire Trost-Fiedler in g. Trost, je bil za končen zunanji efekt pač primerno izbran, glasbe, ki bi jo uživali v notranjem, pa ni nudil. — G. Antonu Trostu želimo na njegovih nadaljnjih umetniških potih obilo uspehov. Hkrati si mu usojamo blagohotno naročati,

naj se pri svojih umetniških nastopih, koder bo po svetu hodil, spomni tudi slovenske glasbe in naj seznanja tujino tudi z dobrimi klavirskimi skladbami naše domovine.

Stanko Premrl.

pr Slovensko gledališče. Včeraj, dne 18. t. m. se je oglasila pri dež. glavarju deputacija odposlancev Leonove družbe, Slovenske Matice, Glasbene Matice in Dramatičnega društva in mu je izročila spomenico o slov. gledališču. Dež. glavar je izjavil, da je dež. odbor načelno pripravljen izročiti stavbo dež. gledališča njenemu prvotnemu namenu. — Sedaj se snuje družba z omejeno zavezo, ki bo prevzela financiranje slovenskega gledališča. Tako je upati, da se jeseni začne redna gledališka sezona.

Ljubljanska aprovizacija.

a Meso na zelene izkaznice B št. 1 do 759. Stranke z zelenimi izkaznicami, zaznamovanimi s črko B, prejmejo sveže meso v cerkvi sv. Jožefa v sredo, dne 20. t. m. Določen je ta-le red: od pol dveh do dveh št. 1 do 200, od dveh do pol treh št. 201 do 400, od pol treh do treh št. 401 do 600, od treh do pol štirih št. 601 do 759. Ena oseba dobi četrt kilograma, dve osebi pol kilograma, tri in štiri osebe tri četrt kilograma, pet in šest oseb 1 kg, sedem in osem oseb 1 1/4 kg. Kilogram stane 2 kroni.

a Meso na zelene izkaznice A. Stranke z zelenimi izkaznicami, zaznamovanimi s črko A, prejmejo sveže meso v sredo, dne 20. t. m., popoldne v cerkvi sv. Jožefa od pol štirih do štirih.

Ljubljanske novice.

Ij Imenovanja v finančni službi. Fin. minister je imenoval finančne tajnike Iv. Milohnoja, Martina Spindler, dr. E. Mühl-eisen in dr. Josipa Povalej za finančne svetnike, finančnega komisarja Iv. Ditz pa za finančnega tajnika za okrožje ravnateljstvo v Ljubljani.

Ij K. društvu za varstvo vajencev so pristopili in darovali: M. Kolar, stolni dekan, 50 K; J. Pfeifer, župnik, 50 K; Avg. Martinčič, ključavničarski mojster, 25 K; Simon Zupan, duh. svetnik, 10 K. Bog povrni!

Ij Kat. društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani (Komenskega ulica 12) kupi že rabljene, dobro ohranjene instrumente za tamburaški zbor. Ponudbe na zgornji naslov.

Ij Zadruga krojačev itd. ima za člane in članice nekaj sukanca na razpolago. Dobi se vsaki dan od 8. do 12. ure popoldne v zadrugi pisarni v Gosposki ulici št. 5.

Ij Hišni posestniki, katerim je mestni magistrat ljubljanski predpisal v plačilo novo kanalsko pristojbino, ki pa nimajo svojih poslopij zvezanih z mestnimi kanali, ali se pa v nje oteka samo voda-strešnica in imajo torej še posebne greznice, se pozivljajo, da proti dotičnim plačilnim nalogom vložijo nemudoma priziv na občinski svet ali pa se radi pojasnil oglase v pisarni prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 4.

Ij Umrli so v Ljubljani: Josipina Dekleva, posestnica, 45 let. — Avgust Mrzlikar, orožniški stražmojster v pok. in trafikant, 53 let. — Jera Eržen, dekla, 66 let. — Ivan Oman, delavec, 40 let. — Fran Šček, črnovojnik, čevljar, 31 let. — Ivan Kos, posestnik, 74 let. — Marija de Ancona, zasebnica, 78 let.

Ij Zgubila se je rumena denarnica, v kateri je bilo 20 K. Pošten najditelj naj denarnico odda pri Zirnsteinu, Ilirska ulica 20, denar pa lahko pridrži.

Dnevne novice.

— Razpust občinskega odbora. C. kr. deželna vlada je sporazumno z deželnim odborom razpustila občinski odbor v Planini pri Rakeku in imenovalo gerentom Antona Urbasa, pos. v Planini.

— Izvršilni predpisi k Najvišjemu povelju z dne 11. septembra 1917, določajo, da se morajo očetje vsaj šestih letnih neprekrbljenih otrok in edini sinovi starišev, ki so izgubili v vojni že vsaj dva sinova, uporabljati na takih mestih, ki niso izpostavljena neprestani sovražni nevarnosti. Te določbe se pa dostikrat napačno umevajo, tako da prihaja na urade mnogo prošnji, ki niso zadosti utemeljene. Tako n. pr. prosijo svojci za popoln odpust iz vojaške službe, za premestitev v zaledje ali za trajno uporabljanje v etapnem prostoru. Posebno pogoste so prošnje za premestitev v domači kraj ali vsaj v njegovo bližino. Dostikrat se prosijo za vojaške, ki sploh niso pridrženi v fronti. Da se preprečijo take vloge in se prisilcem obenem prihranijo nepotrebna razočaranja, se vsi prizadeti opozarjajo, da Najvišje povelje velja samo za one vojaške, ki se nahajajo na bojni črti in tudi za te je v toliko, da se ne smejo uporabljati na mestih, ki so izpostavljena stalnemu sovražnemu ognju, ne pa za one, ki so v etapnem prostoru ali v zaledju.

— **Zaobljuba cesarske dvojice.** Reichspost poroča, da sta se cesar in cesarica slovesno zaobljubila, da bosta v slučaju častnega in zmagovitega miru sezidala cerkev.

— **Smrt.** Pretekli teden je umrl v Zlebeh pri Medvodah Janez Kristan v starosti 78 let. Pokojnik je oče dež. nadoficijala Fr. Kristana.

— **Osební promet v zasedeno ozemlje Italije.** Ker se še vedno dogaja, da potujejo civilne osebe iz monarhije v zasedeno ozemlje brez predpisanih potovalnih dokumentov, se potujoče občinstvo opozarja, da je treba poleg od politične oblasti izgotovljenega potnega lista, še posebno dovoljenje od vojaške oblasti, katero izgotovi edinole urad za izdajo prehodnih listov (Passierscheinstelle) pri c. in kr. poveljstvu Fm. pl. Borojevič (k. u. k. Heeresgruppenkommando Fm. v. Borojevič) vojna pošta šte. 239. — Civilne osebe, ki žele potovati v zasedeno ozemlje, morajo tedaj prositi najprej z navedbo vzrokov in predložitvijo potnega lista dovoljenje za potovanje pri uradu za izdajo prehodnih listov (Passierscheinstelle). V bodoče bodo osebe, ki se zaslede v zasedenem ozemlju brez tega dovoljenja, zaradi prestopka potnih predpisov kaznovane, in se bodo morale nemudoma vrniti; slučajno v njih posestvu nahajajoče se blago se jim bo brezobzirno odvzelo.

— **Odlikovanje.** Enoletni prostov. narednik Valentin Mikuž, nadučitelj v Šmarju, je prejel te dni kot tretje odlikovanje Karlov četni križec.

— **Branilec Przemysla se vrnil na Dunaj.** Branilec Przemysla, ki se je nahajal v ruskem ujetništvu, se je prijeljal 16. t. m. popoldne na dunajski severni kodolvor. — Dne 18. t. m. dopoldne se je vrnil iz ruskega ujetništva na Dunaj popolnoma nepričakovano znani letalec stotnik Blaschke in se je takoj naznanil, da zopet nastopi službo.

— **Iz društva zdravnikov.** V sredo, dne 20. t. m. ob 6. uri zvečer se vrši v učilnici porodniškega oddelka v deželni bolnici prvi mesečni sestanek s predavanji. Predavali bodo sanitetni nadzornik dr. Demeter Bleiweis vitez Trsteniški, san. svetnik dr. J. Plečnik in primarij dr. Jos. Stojek. Poleg tega razni kazuistični slučajji. Po predavanjih prijateljski sestanek.

— **Društvo zdravnikov** je na svojem zadnjem občnem zboru sklenilo splošno zvišanje zdravniških honorarjev.

— **Hrvatski sokolski savez** je izdal na svoje člane okrožnico, v kateri jih s plameti besedami poziva, naj zastavijo svoje moči za ujedinjenje Hrvatov, Srbov in Slovencev.

— **Sv. Lenart nad Laškim.** Pretečeno soboto zjutraj, t. j. 16. febr. je pri nas pogorela šola. Hvala Bogu, da se ogenj ni razširil. Radi močnega vetra je bila velika nevarnost za župno cerkev, župniščjo, mežnarijo in celo vas Vrh. Na pomoč je prišla požarna bramba iz Laškega trga. Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno.

— **Požar.** Dne 13. t. m. popoldne je izbruhnil v hlevu posestnika Miha Pekolja v Šahovcu, občina Dobričevo, kateri je v kratkem času vpepelil to poslopje in dve strehi sosednjih poslopij. Škoda znaša 11.000 K, zavarovalnina pa le 500 K. Ogenj je povzročili otroci.

— **Dopust politično osumljenih železničarjev južne železnice.** Na tozadevno interpelacijo je dobil dne 15. februarja načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korosec od železniškega ministra dr. barona Banhansa odgovor sledeče vsebine. Južna železnica se je glede dopustov politično osumljenih železničarjev držala navodil, ki so bila izdana za državne železnice. Na podlagi teh določb se je dal železničarjem, ki so bili iz kakega kraja prestavljeni »iz javnostnih ozirov«, dopust v določene kraje le v izjemnih slučajih, kot tudi sploh vsak dopust, ki je bil zvezan s premembo bivališča. Ko pa je dovolila od avgusta 1917 naprej državna železnica vsem svojim uslužbencem — torej tudi »politično osumljenim« — dopust brez omejitve glede bivališča, je sledila temu zgledu tudi južna železnica. Vsled napačnega umevanja nekega mesta v tozadevnem ministrskem odloku pa je odmerjen dopust v teh slučajih skržila na polovico dopusta v mirovnem času. Generalno ravcem polno odmerjeni dopust in naj potateltvo južne železnice je bilo že povabljenno, naj dovoli tudi tem uslužbencem polno odmerjeni dopust in naj po možnosti odpravi slučaj, da strokovni ravnatelj zabrani dovolitev dopusta.

— **Hrvatsko podporno društvo** se je ustanovilo v Zenevi, tako poroča ženevski »Srbski list«. Naloga tega društva je pomagati svojim članom moralno in materialno, v posebnih slučajih tudi vsakemu Jugoslovancu. Predsednik je dr. I. Gmajnar.

— **Mesto venca na krsto č. g. Ivana Travnja** je poslal tovarnar g. Peter Kozina za oslepele vojake 30 K.

— **Za Krekov dom** je daroval gospod Alojzij Kocmur, solicitor, 100 K; neimenovan po g. Al. Kocmur, 50 K.

— **Rafajznova posojilnica na Vrhnikih.** je za tukajšnji šolski harmonij darovala 30 kron. Najpristrčnejša hvala! — Šolsko vodstvo Drenov grič.

— **Iz Rusije.** Iz ruskega ujetništva nam pišeta Edvard Blažič in Alojz Pahor, Hudilog. Njun naslov: Rusija, Besarabska gubernija, Kišinevski ujezd, Sireckoj Volost, selo Roškani.

Deklaracija, Jugoslovanski klub in S. L. S.

Duhovščina mesta Varaždina in Senja se je izjavila za majniško deklaracijo.

Občinski odbor občine Šmarjeta na Kranjskem, zbran pri seji dne 17. februarja 1918, odkrito in navdušeno pozdravlja in se pridružuje izjavi Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917. Zaeno hvaležno pozdravlja plemenito prizadevanje svetega Očeta Benedikta XV. in presvitlega cesarja Karla po tako zaželjenem miru. Našemu premisljenemu gospodu knezoškofu izraža najgloblje zaupanje in vdanost.

Zivela svobodna Jugoslavija in njen vladar Karel I. Ta klic združuje žene in dekleta iz Nemškega Rata in Granta, katere s svojimi podpisi potrjujejo, da so za majniško deklaracijo Jugoslovanskega kluba, kateremu izrekajo popolno zaupanje. Sledi 155 podpisov.

Begunke iz Gorice in goriske okolice, sedaj v Gänserndorfu na Nizjem Avstrijskem, se s celim srcem pridružujemo majniški deklaraciji Jugoslovanskega kluba. Naj bi nam dosegel skorajšen mir, da se bomo zopet vrnili v našo ljubo domovino. 51 podpisov.

Primorske novice.

p Sestanek gorških županov in gerentov. V Gorici se je vršil 14. in 15. t. m. sestanek županov in gerentov goriske dežele. Sestanka se je udeležilo na 80 zastopnikov občin, deželni poslanci: Rojc, Dominko, Kovač in Grgič, namestništvo so zastopali: svetnik Rebek, voditelj kmetiškega oddelka za obnovo Goriske ravnatelj Ripper in stavbeni nadsvetnik Mahnič; okrajno glavarstvo je zastopal baron Baum. Zborovanje je sklical renški župan Stepančič, predsedoval je tomajski župan Vran, zapisniškarke posle je vodil števerianski gerent Likar. Značilna za shod je velika udeležba. V normalnih časih bi se ob udobnih razmerah ne spravilo skup brez vsakega pripravljanja toliko občinskih zastopnikov, tu pa je bila velika beda v družbi z vsestranskimi potrebami gonilna sila, ki je učinkovala bolj, kakor najslabša agitacija. Po večini so se razpravljale le gospodarske zadeve, v političnem oziru je bilo govora le o majniški deklaraciji, z organizatoričnega vidika pa je važen sklep, da se vsa županstva organizirajo v »županski zvezi po vojni škodovanih občin« ter odpre v Gorici zvezna pisarna. Mračni voliv tega zborovanja je velike vrednosti. Župani so doslej vsak po svoje prenašali s svojim ljudstvom gorje in bol, zato so na njih prošnje našle gluha ušesa. Položaj se je s sestankom izpremenil. Od Boveca do Brkinov, od Idrije do kranjske meje stojimo danes kot en mož, zavedamo se svoje moči in veljave, odložili smo beraško palico in sledili bomo odslej našemu neumrljivemu Kreku, ki nam kliče: »Ne prosite, ampak zahtevajte!« Pri sestanku so govorili tudi zastopniki vlade. Prihod teh gospodov je napravil v obče dober vtis in zelo smo hvaležni gospodu namestniku, da nam jih je poslal. Slišeli so naše pritožbe in nadejamo se, da jih bodo večno tolačili na pristojnem mestu. Potne torbe smo jim dobro napolnili in Bog nam je priča, da nismo imeli s tem nobenih težkoč. Priznati je treba, da je namestništveni svetnik g. Rebek pri zborovanju res požrtvovalno sodeloval. G. ravnatelj Ripper nam je kot izborni strokovnjak razvil delovni načrt, ki bi naše kraje do gotovega blagostanja povzdignil, poročilo g. nadsvetnika Mahniča pa je ugalajo zlasti radi odkritosrčnosti, ki je brez ovinkov povedal, da bo šlo z obnovitvijo Goriske le počasi naprej. Mi vsi, ki smo bili tam zbrani, polagamo na poročila teh gospodov veliko važnost, toda še važnejše je za nas vprašanje, če tudi ti gospodje polagajo na naša izvajanja veliko važnost in najvažnejše je vprašanje, ali bodo tudi na Dunaju polagali na naša izvajanja veliko važnost. To pokažejo dejstva. — Veliko navdušenje je izzvala razprava o majniški deklaraciji s posebnim ozirom na njen vpliv izven državnih mej. O uplivu deklaracije izven državnih mej je poročal števerianski gerent nadučitelj Likar, ki je v dve in polletnem ujetništvu v Italiji natanko opazoval stališče italijanskega časopisja proti jugoslovanskemu vprašanju. Laži, ki so se priobčale o naših krajih, so naravnost neverjetne. Značilno je, da se je italijanska javnost zlasti upirala, da bi pripadnost naših krajev odločil plebiscit, in trdila, da bi v slučaju takega odločevanja bilo naše ljudstvo prisiljeno glasovati pod uplivom avstrijskih bajonetov in bi ljudska volja, ki hoče, da pripadejo naši kraji Italiji, ne prišla do veljave. V Avstriji je tedaj vladal Stürgkhov sistem, ki je zaprl usta ljudskim zastopnikom, našim sovraničnikom pa pustil kovati politični kapital. Toda vrata zbornice so se odprla in naši poslanci so pred tem forumom jasno povedali, kaj je naša zahteva in naša volja. Na koncu sestanka je bila sprejeta obširna resolucija.

p Sestanek vseh voditeljev briških županov se vrši prvo nedeljo marca ob 2. uri popoldne v občinskem uradu v Kojskem. Gorški okrajni glavar, visokorodni gospod baron Baum je že obljubil udeležbo. Vabim gg. voditelje županov, da se shoda gotovo udeležijo. Gerent števerianskega županstva: Ladislav Likar, sklicatelj.

p Straža ranila žensko. Tržaško policijsko ravnateljstvo nam piše: Z ozirom na notico, priobčeno v Vašem cenjenem listu št. 28 z dne 4. svečana 1918 pod naslovom »Primorske novice. Straža ranila žensko«, mi je čast Vam sporočiti, da vsebina te notice ne

odgovarja dejstvu. Po uvedeni preiskavi je bilo dognano, da se Marija Sambo ni nahajala v »vrsti« in čakala... temveč med množico, ki je uprizorila dne 29. prosinca t. l. v ulici Farneto med 1. in 2. uro popoldne pocestno demonstracijo. Pri tej priliki je bil aretiran neki mladenič, ki ga je pa hotela množica odtegniti aretaciji. Med razgrajajočo množico, v prvi vrsti se je nahajala prej imenovana Marija Sambo, 23letna delavka rodom iz Pirana, in je bila vsled nasilnih poskusov aretirana, iztrgati se straži po naključju bi lahko ranjena na dveh delih života. Lahke ranitve začetkom ni opazila niti ona sama niti kdo iz množice. Sele čez nekaj časa, ko je opazila, da ji teče kri, se je podala v mestno bolnico, kjer je bila obvezana in po par dneh kot popolnoma ozdravljena puščena.

p Iščejo se: Ana Valentinčič, Bruck a. d. L., Wienergasse 1, išče svojega strica Antona Kuzmin iz Gorice. — Terezija Zomer, Sarnsdorf 22, bei Bruck a. d. L., išče Jožefa Zomer iz Podgore, ki je služil menda v 97. pešpolku. — Anton Velušček, pošta Krmin-Dolenja, Mišček-Velendol, išče Alojzija Velušček iz Velendola, občina Anhovo.

p Za goriske begunce. Prečistiti ordinarijat tržaške in koperske škofije v Trstu je poslal »Posredovalnica« znatni znesek 3023 K 23 vin., ki je bil nabran v cerkvah odtodne škofije. Posredovalnica se za tako velikodušni dar nadvse pristrčno zahvaljuje.

Proda se 6 ZIDANIH POSLOPIJ z opeko kritih, ob okrajni cesti, pol ure od kolo dvora večjega trga in četrt ure od premogokopa oddaljena, z vrtom in sadonosnikom na Sp. Štajerskem. Poslopja so porabna za trgovino, pekarijo, gostilno in mesarijo. Plačilni pogoji ugodni. Ponudbe na upravo lista pod šte. 556.

KAVNI NADOMESTEK »AIDA«, PRALNI PRAŠEK »ADRIA«, dišave ter vse drugo špicerijsko in kolonijalno 306 blago dobi se vedno pri Filip Šibeniku, Zagreb, Sveučilišni trg 1.

PRODAJALKA se sprejme v prodajalno z mešanim blagom v bližini Ljubljane. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šte. 528.

Mini za drobljenje Palffy, Praga II., Havlikovo nam. šte. 32 pri Henrikovem stolpu.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem pretresljivo vest, da je naša iskrenoljubljena nepozabna hčerka, sestra, teta in svakinja sestra Marija Adelhajda-Podlesnik usmiljenka sv. Križa v Djakovem dne 15. februarja ob pol 1. uri ponoči previdena večkrat s sv. zakramenti, na hudi bolezn, katero si je nakopala, izvršujoč svoj poklic kot usmiljenka sv. Križa v l. 1912 do 1915 v bolgarski vojni, ko je bila dodeljena bolgarskemu Rdečemu križu, komaj 27 let stara, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb naše drage ranjke je bil v soboto 16. t. m. v Djakovem (Slavonija). Svele maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Ljubljana, 19. februarja 1918. Franja Podlesnik, mati. — Vinko Podlesnik (mobiliziran) brat. — Franja Volta rojena Podlesnik, sestra. — Srečko Podlesnik (mobiliziran) brat. — Antoa Volta, blagajnik Gospod. Zveze, svak.

Zahvala. Vsem, ki so ob izgubi našega nepozabnega sina in brata Franca Franka dijaka IV. a razreda I. državne gimnazije v Ljubljani

z nami sočustvovali, izrekamo svojo najpristrčnejšo zahvalo. Posebno se še zahvaljujemo gg. profesorjem in dijakom, ki so prebлагež pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Na Brezovici, 15. svečana 1918.

Brez posebnega obvestila. V neizmerni žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčno ljubljani predobri oče, stari oče, stric in brat, gospod Ivan Kenda

skladnični nadzornik juž. žel. v pok. dne 15. t. m. na Rečici ob Paki nenadoma preminul. Truplo nepozabnega pokojnika se prepelje v Ljubljano in se bo vršil pogreb v sredo, dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne iz tukajšnjega glavnega kolo dvora na pokopališče k sv. Križu. Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin. V Ljubljani, dne 19. svečana 1918. ZALUJOČI OSTALI. Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala. Za obilne dokaze tolažilnega sočutja ob prerani izgubi našega nepozabnega prečastitega gospoda **Ivan Traven** ravnatelj in odbornik Zadruge centralne, podpredsednik Ljudske posojilnice, upravni svetnik Ilirske banke, imetelj vojnega križca za civilne služe II. razreda itd. izrekamo vsem, ki so se nas spomnili z izrazi sočutja, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo izrekamo preč. gosp. kanoniku Jos. Šiška in osteli prečastiti duhovščini za vodstvo pogreba; dalje namestniku deželnega glavarja monsg. prečast. gosp. dr. Lampetu, deželnemu odborniku gosp. dr. Peganu in njegovi gospej soprog, predsedniku Deželne banke g. Karolu Pollaku, predsedniku Ljudske posojilnice gosp. Jean Pollaku, predsedniku hotela »Union« gosp. Peterci, predsedniku Zavoda za pospeševanje obrti gosp. Kregarju, gospodom ravnateljem: Slovenske trgovske šole, Deželne banke, Zadruge zveze, Mlekarke zveze, Gospodarske zveze, Vojnožitnega zavoda, Hranilnice kmetičkih občin, gospodom županom iz Tacna, št. Vida nad Ljubljano in Medvod, zastopnikom Sitarke zadruge Strazišče, vsem darovateljem krasnih vencev, pevcem za ginjaivo nagrobno, vsem udeležencem iz domače in sosednjih vasi, sploh vsem, ki so spremili nepozabnega pokojnika k večnemu počitku. Tisočera hvala vsem! V Tacnu, dne 18. februarja 1918. ZALUJOČA RODENA TRAVEN.

Prodajalka mešane stroke, večjo slovenskega in nemškega jezika, želi premeriti službo v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod »Prodajalka 562«.

Išče se dekle za vse k družini s 4 večjimi otroci. Priliko bi imela za priučetve nemščine. Naslov pove uprava »Slovenca« pod šte. 564, ako znamka.

Kupi se dobro ohranjena

prostovoljska uniforma za srednjo postavo. — Ponudbe na upravo lista pod šifro »Uniforma 559«.

Srečimo se takoj proti dobri plači in prehrani spreten neoženjen

VRTNAR

na grajščino v kamniškem okraju. Prednost imajo vojni invalidi. Dobre reference neobhodno potrebne. — Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod šte. 557.

Conjenim

trgovcem, uradom, šolam

naznanjam, da radi prevzetja drugega podjetja

opustim svojo trgovino

ter prodajam v večjih množinah svojo zalogo, ki obstoji iz vsakovrstnega

galanterijskega in papirnega blaga

ter šolskih, uradnih (pisarniških) potrebščin.

Prodaja se le na debelo.

Trgovina je odprta od 8. do 12. dopoldne, popoldne je trgovina zaprta.

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

Srbečico

garje, lišaje in vsakovrstne kožne bolezni odstranja zanesljivo in naglo Bernsteinovo mazilo brez duha. Cena 3, 5 in 9 kron. Sem spadajoče Bernsteinovo milo 5 kron. — Izdeluje lekarnar Aleksander Gerö, Nagykörös 30, Ogrsko. 366

Konjak

iz vin lastnega pridelka destilirani, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krepijoča za ohranitev življenja. Razpošilja 10 let starega 4 politterske steklenice franko po pošti za 80 kron, mladejša triletnega, čudovito učinkujočega kot bol lajšajoče vrbialno sredstvo pri trganju v udi. Francovo žganje, 4 politterske steklenice za 60 kron. Vino od 56 litrov naprej. Beli rizling po K 4'80 in rdeči burgundec po K 5'20 liter. 125

Benedikt Hertl, graščak, grad Goliče, Konjice, Štajersko.

Dobri brivski in lasestrižni aparati

La britev iz srebro-jekla K 350, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani K 3, 5, zn. »Periekt« s 6 rezili K 16, 2; dvo ez. rez. rezila tucat K 5, 6. la lasestrižni aparati K 11, 12. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik JAN. KONRAD, izvozna trždka, Brnx št. 1755, Češko. 111